

Toiminnanjohtajan blogi

26.4.2024 Hädän hetkellä tuki on tärkeää ja maltti valttia

Helsingin sanomat uutisoi Taidemaalariliiton ja Helsingin Taiteilijaseuran verokohtelusta näyttävästi ja ansiokkaan selkeästi. Artikkelin nosti verohallinnon ja valtion taidepoliittisen ohjauksen ristiriidan esiin ja saanut monet yleishyödylliset toimijat huolestumaan omasta tulevaisuudestaan, mikäli käytäntö laajenee. Erityisesti takautuvat arvonlisäverotaakat huolestuttavat ymmärrettävästi ja oma esimerkkimme osoittaa, että puskureille ja ennakoinnille on tarvetta.

Sen lisäksi, että toimijoiden on osattava toimia ennakoiden ambivalentissa toimintaympäristössä, on valtionhallinnossa ryhdyttävä käymään vuoropuhelua hallinnonalojen välillä. Meidän kohdallamme toimiminen mallioppilana näyttelytilojen vuokrattomuuden osalta näyttelypalkkioiden mahdollistamiseksi, on saanut verottajan tulkitsemaan toiminnan elinkeinotoiminnaksi. Muutosta on mahdoton rahoittaa ilman provisioita. Jos perusteltu veroetu vedetään yleishyödyllisiltä toimijoilta, tulisi valtion lisätä avustuksia taiteen moninaisuutta tukevan toiminnan rahoittamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön olisi kirkastettava verohallinnolle taidepoliittisia tavoitteita ja taiteen ja kulttuurin rakenteita ja toimijuuksia, jotta vastaavat kohtalokkaat työtapaturmat olisivat vältettävissä.

Asiassa on kuitenkin hopeareunuksensa. Tilanne on entisestään tiivistänyt alan toimijoiden yhteistyötä, ja julkisuus tuottanut myös konkreettista tukea Taidemaalariliitolle.

Verohallinnon hylättyä oikaisuvaatuksemme veropäätöksestä, on selvää, että asiaa voidaan vielä pitkään oikeusteitse asian oikaisemiseksi. Meille on sekä henkisesti että taloudellisesti tärkeää, että juridista tukea on tarjolla jopa pro bono. Taiteen ja taiteilijoiden tulevaisuus koetaan niin tärkeäksi, että työtä sen tulevaisuuden eteen ollaan valmiita tekemään ilman taloudellista hyötyä!

Olemme saaneet myös tärkeää tukea alan kansatoimijoilta. Esimerkiksi taiteen verkkokauppa Taiko on antanut verohallinnolle meidän kantaamme tukevan lausunnon. Taikon mukaan, mitä enemmän ja monitahoisemmin taide on esillä, sitä enemmän se hyödyttää kaikkia toimijoita. Taiko ei koe Taidemaalariliiton toimintaa kilpailijakseen vaan pikemminkin yhteistyökumppanina.

Sosiaalisessa mediassa on kuulemani mukaan syytetty Taikoa tilanteesta. Haluan korostaa, että verohallinto viranomaisena tekee veropäätökset ja tulkinnat yleishyödyllisyydestä. Taiteilijoiden ansaintaa tukevan yrityksen julkinen mustamaalaus ei ole asiallista eikä tue yhdistysten kamppailua. Yhteistyökumppanit ovat tärkeitä hyvinä ja huonoina aikoina, ja taidekenttä tarvitsee yhtä lailla yhdistysten kaltaisia yleishyödyllisiä toimijoita kuin markkinaehtoisiaakin kanavia, jotta taiteilijoilla on mahdollisuuksia hankkia elantonsa.

Pienellä toimialalla olemme kukin vuoron perään pulassa ja toistemme tuen tarpeessa. Riidankylväjä jää ilman tärkeää tukea. Syyllisten hakeminen harvoin on muutenkaan ratkaisu ongelmiin. Sen sijaan hyvä yhteistyö vie eteenpäin. Vain luotettavana pidetty liitto voi turvata ja edistää jäsentensä etua.

Selvitäksemme talousahdingosta tulemme tarvitsemaan jatkossa myös taloudellisia kumppanuuksia toiminnallemme. Hyvä maine ja maltti tiukissakin paikoissa on valttimme erinomaista työtä tekevien taiteilijoidemme lisäksi.

Vaikka tilanne aiheuttaa huolta ja liitto tekee vaikeita sopeutustoimia, olemme vielä toimiva organisaatio ja tulemme olemaan sitä jatkossakin jäsentemme eduksi.

Elisa Lientola
Taidemaalariliiton toiminnanjohtaja